

8.1.2014

Pohjois-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän kokous 2/2013

Aika: 12.11.2013 klo 10.00 – 12:30

Paikka: Lapinlahden kunnantalo

Läsnä: Osallistujat liitteessä 1.

1. Kokouksen avaus

Tuulikki Miettinen avasi kokouksen ja toivotti paikalla olleet ryhmän jäsenet tervetulleiksi kokoukseen.

2. Kokouksen järjestäytyminen

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin yhteistyöryhmän varapuheenjohtaja Tuulikki Miettinen Jari Mutasen, varsinaisen puheenjohtajan ollessa estyneenä. Sihteerinä toimii Vuokko Mähönen. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Eero Pulkkinen ja Arja Saarelainen. Käytiin läpi edellisen kokouksen perusteella laadittu muistio.

3. Pohjois-Savon vesienhoidon alatyöryhmien yhteiskokouksen kuulumiset

Pohjois-Savon vesienhoidon suunnittelun vesistökohtaiset alatyöryhmät ovat kokoontuneet edellisen kerran Siilijärven Pöljällä pidetyssä yhteiskokouksessa. Tuulikki Miettinen kertoi omaehtoista kunnostusta koskevan teemapäivän sisällöstä. Tilaisuudessa oli runsaasti vesistökunnostuksesta kiinnostuneita henkilöitä ja alustajina toimivat mm. vuoden 2013 vesistökunnostaja limnologi Juha Keto Vesijärvisäätiöstä sekä Markku Laitinen Savonjärven kyläyhdistys ry:stä.

4. Ehdotus Pohjois-Savon pinta- ja pohjavesien luokitukseksi

Limnologi Taina Hammar kertoi pintavesien luokittelutilanteesta. Yleisesti voitiin todeta, että tällä luokittelukierroksella luokiteltiin selvästi enemmän vesimuodostumia kuin viime luokittelukaudella ja tietoa oli enemmän myös biologisista tekijöistä. Luokitellusta järvipinta-alasta lähes 90% oli vähintään hyvässä tilassa, luokitellusta jokipituudesta vastaavasti lähes 70%. Luokittelun tarkentumisesta johtuvia tila-arvion muutoksia oli noin joka viidennellä viime kaudella luokitelluista vesimuodostumista, mutta todellisia muutoksia todettiin vain 13 vesimuodostumassa (tilaluokka parani kuudessa ja heikkeni seitsemässä vesimuodostumassa).

Pohjois-Savossa hyvää huonommassa ekologisessa tilassa oli yhteensä 101 vesimuodostumaa kun edellisellä kaudella määrä oli 88.

Vesien tilaa koskeva luokittelukartta löytyy ohessa olevasta linkistä [Ymparisto.fi/pintavesien tila](http://Ymparisto.fi/pintavesien_tila). Vesistöjen luokitteluun liittyvät kysymykset tai muutoin luokitteluun liittyvät kommentit voi toimittaa suoraan ELY-keskuksen Antti Kanniselle antti.kanninen@ely-keskus.fi tai Taina Hammarille taina.hammar@ely-keskus.fi

Keskustelu:

Kemiallisen tilan luokitteluun liittyvä prioriteetti-lista on muuttumassa lähitulevaisuudessa. Lisäksi mm. nikkelin osalta laatu normi tulee koskemaan biosaatavaa osuutta. Ohjeistusta biosaatavan osuuden määrittämiseksi ei toistaiseksi ole annettu.

Luokittelujärjestelmän kehittyminen on vaikeuttanut luokittelukausien vertailtavuutta, mutta lisännyt luokittelun luotettavuutta. Biologisten laatu tekijöiden määrä ja aineistojen laajuus voivat vaikuttaa luokittelutulokseen. Jatkossa luokittelu otetaan huomioon myös seurantaohjelman laatimisessa: heikkenevät kehityssuunnat tai luokittelu epävarmuudet käsitellään selvityskohteina, joita ei esimerkiksi oteta ryhmittelyyn piiriin.

Pohjavesien luokituksesta kertoi ympäristönsuojelun asiantuntija Maija Manninen. Pohjavesiä koskeva luokittelu on valmistunut 2013 keväällä. Luokittelussa pohjaveden tilaa on arvioitu ihmistoiminnan vaikutuksien kautta. Osalle kohteista on tehty myös tarvittaessa maastotarkastelu. Mikäli, pohjavesialueella ei ole riskitoimintoja tai haitta-aineita ei ole havaittu, on luokittelu arvioksi voitu antaa hyvä tilaluokka. Riskiarviossa ovat korostuneet veden hankinnan kannalta tärkeät pohjavesialueet sekä haitta-aineiden esiintymät analyysituloksissa.

Keskustelu:

Pohjavesien tilaluokitukseen liittyvä kartta löytyy oheisesta linkistä [ymparisto.fi/pohjavesien tila](http://ymparisto.fi/pohjavesien_tila) .

Ryhmän jäseniä puhutti kallion louhinta Kiuruveden Pyhäjärventien läheisyydessä, jota varten on haettu lupaa pohjavesipinnan alentamiseen. ELY-keskus antaa asiasta lausunnon AVI:lle.

Energiakaivot huolestuttivat jäseniä, koska kaivot voivat olla jonkin asteinen riski pohjaveden laadulle. Pohjois-Savon ELY-keskus lausuu pohjavesialueille sijoittuvien maalämpökaivojen ympäristövaikutuksista.

5. Vesienhoidon toimenpideohjelmien tarkistus vuosille 2016 – 2021

Hydrobiologi Veli-Matti Vallinkoski esitteli vesienhoidon suunnittelun tilannetta. Alueellisten toimenpideohjelmien tarkistus vuosille 2016 -2021 on aloitettu ja määräaika toimenpideohjelmaluonnoksen valmistumisella on huhtikuu 2014. Vesienhoitosuunnitelman lakisääteinen kuuden kuukauden kuulemisaika alkaa vastaavasti 1.1.2014. Suunnittelun osa-alueita ovat samat viisi vesistöreittiä kuin edelliselle kaudelle. Vesimuodostumisen lukumäärä sen sijaan on

lisääntynyt yli 100 muodostumalla. Pinta- ja pohjavedet tullaan käsittelemään yhteisessä toimenpidesuunnitelmassa.

Toimenpidesuunnittelun tueksi tullaan järjestämään sektorikohtaisia työpajoja keväällä 2014, joissa käsitellään kunkin sektorin toimenpidetarpeita ja – mahdollisuuksia. Yleisesti toimenpidesuunnittelu etenee sektorikohtaisten ohjeistusten pohjalta, ohjeet löytyvät verkosta <http://www.ymparisto.fi/vesienhoito/opas>

Keskustelu:

Keskustelussa tuotiin esille se että vesistöjen ryhmäjaottelu on todettu hyväksi malliksi jo edellisellä kaudella mutta tarpeellista olisi myös ottaa huomioon hyvän tilatavoitteen osalta kustannus-hyötynäkökulma sekä tarkentaa ulkopuolisten tekijöiden aiheuttamaa kuormitusarviota esim. runsaampien sateiden vuoksi.

Lausuntokierroksella olleiden vesienhoidon keskeisten kysymysten kuulemispalautteiden riittävä huomioiminen vesienhoidonsuunnittelussa on vielä syytä tarkistaa.

6. Vesienhoidon yhteistyöryhmän ja alatyöryhmien toimintatapojen kehittäminen saadun palautteen pohjalta

Tuulikki Miettinen kertoi edellisessä YTR kokouksessa sekä vesienhoitoryhmien yhteiskokouksessa pidettyjen ryhmätöiden tuloksista Seuraavat asiakokonaisuudet olivat nousseet ryhmien keskusteluissa erityisesti esille:

- YTR kokouksiin toivotaan sektoriasiantuntijoita ja retkikohteita
- Lausuntopyynnöissä huomioitava riittävä aika kommentointiin
- Alueellisten ryhmien toiminta tutustumiskäynteineen tärkeää
- VHS –ryhmien toimintaan tarvitaan lisää konkretiaa (hankkeita)
- Kansalaisille, erityisesti koululaisille kohdistetun tiedotuksen tehostaminen
- Paikallista osaamista tulisi hyödyntää (mm. osakaskunnat)
- Perustetaan omia toimeenpanevia ryhmiä ongelmakohteille tai alueille

Lisäksi Miettinen esitteli ehdotuksen YTR:n ensi vuoden toimintasuunnitelmaksi ja vesienhoitoryhmien toiminnan kehittämiseksi.

YTR:n toimintasuunnitelma v. 2014:

Kokoukset:

Maaliskuu: Toimenpideohjelmien valmistelutilanne, sektorikohtaisten työpajojen tulokset, asiantuntijaluento

Syyskuu: Vesienhoitosuunnitelmien valmistelutilanne, retkikohde

Sähköpostikommentointi:

Toimenpideohjelma (huhtikuu), Vesienhoitosuunnitelma (syyskuu)

Vesienhoitoryhmien toiminnan kehittäminen

- Jatketaan reittikohtaisella ryhmäjaolla, lisäksi pohjavesiryhmä
- Ryhmät kokoontuvat 1-3 kertaa vuodessa
- Kukin ryhmä laatii ensi vuonna toimintasuunnitelman vuosille 2014 – 2015. Ryhmät valitsevat muutaman aiheen, johon keskitytään, esim.
  - konkreettinen hanke
  - alue ja/tai sektori, joiden toimenpiteitä edistetään **aktiivisesti**
  - tiedotuksen lisääminen, esim. tapahtumat, koululaiset
- Ryhmät esittelevät toimintasuunnitelman YTR:lle

Keskustelu:

Yhteistyöryhmän jäsenten aktiivisuutta ja vaikuttamismahdollisuuden lisäämiseksi esitettiin mahdollisuutta osallistua suunnitteluun sisäisen käyttäjäryhmän välityksellä (extranet). ELY-keskus selvittää asiaa.

7. Muut asiat

Käsiteltävänä ei ollut muita asioita.

8. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraava kokous pidetään Pohjois-Savon liiton maakuntasalissa 19.3.2014 klo 13:00 alkaen

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12:35

Puheenjohtaja

Tuulikki Miettinen

Sihteeri

Vuokko Mähönen

Olemme lukeneet tämän pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun mukaiseksi.

Kuopiossa 8.1.2013

Eero Pulkkinen

Arja Saarelainen